

ДЕРЖАВНА АРХІВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

НАКАЗ

28.12.2012

Київ

№ 196

Про затвердження Положення про порядок проведення інструктажів та навчання з питань охорони праці в Укрдержархіві

Відповідно до вимог Типового положення про порядок проведення навчання і перевірку знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 № 15

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про порядок проведення інструктажів та навчання з питань охорони праці в Укрдержархіві (додається).

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Державного комітету архівів України від 23.09.2010 № 144 «Про затвердження Положення про порядок проведення інструктажів та навчання з питань охорони праці в Держкомархіві».

2. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Голови Укрдержархіву Музичук О.В.

Голова служби

О. П. Гінзбург

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок проведення інструктажів та навчання з питань охорони праці в Укрдержархіві

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок проведення інструктажів та навчання з питань охорони праці (далі – Положення) встановлює порядок проведення інструктажів та навчання з питань охорони праці працівників Укрдержархіву у процесі трудової діяльності.

1.2. Положення спрямоване на реалізацію системи безперервного навчання з питань охорони праці, надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків і правил поведінки у разі виникнення аварій.

1.3. Працівники під час прийняття на роботу і в процесі роботи проходять за рахунок роботодавця інструктажі та навчання з питань охорони праці, надання першої допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також правил поведінки у разі виникнення аварії.

1.4. Вимоги Положення є обов'язковими для виконання усіма працівниками Укрдержархіву.

2. Організація проведення інструктажів з питань охорони праці

2.1. Працівники повинні проходити інструктажі з питань охорони праці, надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також з правил поведінки та дій при виникненні аварійних ситуацій, пожеж і стихійних лих.

2.2. За характером і часом проведення інструктажі з питань охорони праці (далі – інструктажі) поділяються на вступний, первинний, повторний, позаплановий та цільовий.

2.3. Вступний інструктаж проводиться: з усіма працівниками, які приймаються на постійну або тимчасову роботу, незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади; з працівниками інших організацій, які прибули в Укрдержархів і беруть безпосередню участь у виробничому процесі або виконують інші роботи в Укрдержархіві; з студентами, які прибули в Укрдержархів для проходження практики; з екскурсантами у разі екскурсії.

Вступний інструктаж проводиться працівником зі складу служби охорони праці Укрдержархіву, який в установленому порядку пройшов навчання і перевірку знань з питань охорони праці.

Вступний інструктаж проводиться за програмою, розробленою працівником зі складу служби охорони праці Укрдержархіву з урахуванням особливостей трудової діяльності працівників. Програма інструктажу затверджуються Головою Укрдержархіву.

Запис про проведення вступного інструктажу робиться в журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці, який зберігається у працівника зі складу служби охорони праці Укрдержархіву.

2.4. Первинний інструктаж проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівником: новоприйнятим в Укрдержархів; який переводиться з одного структурного підрозділу Укрдержархіву до іншого; який виконуватиме нову для нього роботу.

Первинний інструктаж на робочому місці проводиться індивідуально або з групою осіб одного фаху за діючою в Укрдержархіві інструкцією з охорони праці.

2.5. Повторний інструктаж проводиться на робочому місці індивідуально з окремим працівником або групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом переліку питань первинного інструктажу, незалежно від їх стажу роботи та посади.

Повторний інструктаж проводиться один раз на 6 місяців.

2.6. Позаплановий інструктаж проводиться з працівниками на робочому місці: при введенні в дію нових або переглянутих нормативно-правових актів з охорони праці, а також при внесенні змін та доповнень до них; при зміні трудового розпорядку; при порушеннях працівниками вимог нормативно-правових актів з охорони праці, що призвели до травм, аварій, пожеж тощо.

Позаплановий інструктаж може проводитись індивідуально з окремим працівником або з групою працівників одного фаху. Обсяг і зміст позапланового інструктажу визначаються в кожному окремому випадку залежно від причин і обставин, що спричинили потребу його проведення.

2.7. Цільовий інструктаж проводиться з працівниками: при ліквідації аварії або стихійного лиха; при проведенні робіт, на які відповідно до законодавства оформлюється наказ.

Цільовий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або з групою працівників. Обсяг і зміст цільового інструктажу визначаються залежно від виду робіт, що виконуватимуться.

2.8. Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі проводяться керівниками структурних підрозділів або працівником Укрдержархіву, який в установленому порядку пройшов навчання і перевірку знань з питань охорони праці.

2.9. Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі завершуються перевіркою знань у вигляді усного опитування. Про проведення первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів особа, яка проводила інструктаж, уносить запис до журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці.

3. Організація проведення навчання з питань охорони праці

3.1. Навчання з питань охорони праці в Укрдержархіві проводиться відповідно до графіку навчання, який затверджується Головою Укрдержархіву і доводиться до відома усіх працівників.

3.2. Формою проведення навчання є лекції, семінари, які проводяться згідно програми навчання з питань охорони праці (додається).

3.3. Голова Укрдержархіву, перший заступник та заступники Голови, працівник зі складу служби охорони праці Укрдержархіву, члени комісії з перевірки знань з питань охорони праці проходять навчання у Головному навчально-методичному центрі Держгірпромнагляду один раз на три роки.

3.4. Керівники структурних підрозділів Укрдержархіву та працівники проходять навчання з питань охорони праці безпосередньо в Укрдержархіві або за необхідністю у Головному навчально-методичному центрі Держгірпромнагляду.

3.5. З метою ознайомлення працівників з новими нормативно-правовими актами з охорони праці може проводитися позачергове навчання.

3.6. Голова Укрдержархіву, перший заступник та заступники Голови, працівник зі складу служби охорони праці Укрдержархіву, у разі настання в Укрдержархіві групового нещасного випадку або випадку із смертельним наслідком, повинні протягом місяця пройти позачергове навчання і перевірку знань з питань охорони праці у встановленому порядку, якщо комісією з розслідування встановлено факт порушення ними вимог нормативно-правових актів з охорони праці.

3.7. Організація проведення навчання з питань охорони праці покладається на відділ організаційно-аналітичної роботи та міжрегіонального співробітництва. В Державному департаменті страхового фонду документації на відділ стратегії розвитку та виробничої діяльності.

Директор департаменту
організації архівної роботи

Т. П. Прись

Програма навчання працівників Укрдержархіву з питань охорони праці

Тема 1. Законодавство України про охорону праці

Поняття охорони праці. Основні законодавчі акти з охорони праці. Основні принципи державної політики в галузі охорони праці. Державне управління охороною праці. Органи державного управління в сфері охорони праці. Повноваження спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці щодо управління охороною праці. Повноваження і права профспілок у сфері додержання законодавства про охорону праці.

Право громадян на охорону праці при укладанні трудового договору та під час роботи в установі. Права працівників на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Обов'язки роботодавця щодо створення умов праці відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці. Обов'язки працівника щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці. Тривалість робочого часу працівників. Скорочена тривалість робочого часу. Заборона роботи в нічний час. Обмеження понаднормованих робіт. Заборона залучення до понаднормованих робіт.

Акти установи з охорони праці. Забезпечення працівників нормативно-правовими актами з охорони праці. Служба охорони праці. Положення про службу, основні завдання, функціональні обов'язки та права. Навчання з питань охорони праці. Види навчання та інструктажів. Комісія з перевірки знань з питань охорони праці.

Основні вимоги Положення про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Основні положення Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».

Фінансування охорони праці роботодавцем. Інші джерела фінансування охорони праці.

Відповідальність за порушення законодавчих та інших нормативних актів про охорону праці.

Тема 2. Організація роботи з охорони праці

Планування роботи з охорони праці. Організація роботи з охорони праці. Посадові інструкції, встановлення обов'язків, прав і відповідальності. Керівництво і координація роботи з охорони праці. Контроль за виконанням працівниками своїх обов'язків, правил, норм та інструкцій з охорони праці, за станом охорони праці на робочих місцях.

Прилади контролю безпечних умов праці. Світлова та звукова сигналізація. Запобіжні написи, сигнальне пофарбування. Знаки безпеки. План евакуації з приміщень у разі аварії.

Засоби колективного та індивідуального захисту працівників.

Тема 3. Електробезпека

Електричний струм. небезпечні величини електроструму, напруги. Види ураження електрострумом. Заземлення та занулення електроустановок.

Правила безпеки при роботі на персональних комп'ютерах.

Тема 4. Гігієна праці. Медичні огляди

Поняття гігієни праці. Критерії і показники умов праці (Гігієнічна класифікація праці).

Атестація робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці.

Медичні огляди працівників. Професійні захворювання (порядок розслідування, реєстрації та обліку профзахворювань, аналіз профзахворюваності, визначення придатності працівника до роботи). Основні принципи профілактики виникнення профзахворювань.

Тема 5. Надання першої допомоги потерпілим у разі нещасного випадку

Поняття першої допомоги. Основні принципи надання першої допомоги.

Перша допомога при кровотечі. Класифікація кровотечі. Основні види кровотечі, їх ознаки. Перша допомога при капілярній кровотечі. Перша допомога при артеріальній та венозній кровотечі. Засоби зупинки кровотечі. Зупинка кровотечі притискуванням пошкодженої судини до підлеглої кістки, максимальним згинанням кінцівки. Зупинка кровотечі за допомогою джгута чи джгута-закрутки.

Способи реанімації, підготовки потерпілого до реанімації. Штучне дихання способом «з рота в рот» чи «з рота в ніс». Непрямий (закритий) масаж серця. Перша допомога при потопленні.

Види електротравм. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму. Термічна, електрична та біологічна дія електричного струму на організм людини. Правила надання першої допомоги потерпілим від ураження електричним струмом.

Перша допомога при ударах. Струс головного мозку. Удари в області хребта. Синдром здавлювання. Перша допомога при вивихах і розтягненні зв'язок.

Перша допомога при отруєнні газами. Симптоми отруєнь. Вплив різних газів на організм людини і його наслідки.

Перша допомога при пораненнях. Визначення та класифікація ран. Види перев'язувального матеріалу. Типи пов'язок. Правила накладання пов'язок.

Перша допомога при переломах. Класифікація переломів. Правила накладання шин. Перша допомога при ушкодженні хребта та кісток тазу.

Опіки, їх класифікація. Перша допомога при хімічних та термічних опіках, при опіку очей. Перша допомога при тепловому та сонячному ударах.